Nr. 11. Neue Jüdische Zeitung. פיעטער יאהרגאנג.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג" ערשיינט יעדן מאנטאג אונד דאנערסטאג.

פרענומעראציאנס-פרייז:
גאנציאהריג 7 פל. — קר.
האלביאהריג 3 „ 50 „
פיערטעליאהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן בעפינדעט זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואהין אויך דיא פרענומעראציאנס אדרעסיר צו ענדען זינד.

אי נזעראמט
יידערזיך בעלליעבס בעריכטיגט.

ב"ה בודאפעסט יום חשון — Budapest, Montag 19. November 1883. — שנת תרמ"ד לפ"ק.

דיא קראפט דעס גלויבענס.

אין דער פרשה פאן דיעזער וואכע בעזעהן וויר: „אונד אברהם וואר אלט אונד בעטאגט. אונד גאטט זעגנעטע איהן מיט א ל ל ע ן: געוואהנליך, זעגנן דער מענש אלט געוואָרדען איזט, זעגנן דיא קרעפט שווינדען, זעגנן ער זיין גלייכבעטס ווייב פער. לאָרען האט, זעגנן ער נעגען דיא פייזיקן אונד גע. מיסע פאן עולם הזה נייבלעטיג געוואָרדען איזט. האט ער איהן אך דעם לעבען אונד אן דען אויר. שען נשמה, קיינען נעפאללען מעהר. וואָרין קאנן אלזא דער זעגנען בעשטאנדען האבען, דער אינזע. רעם שאמפאסטער אין זא ייכעם מאאסע ציעג. קאָמסטן איזט. דאס דער פסוק זאגט. ער וואר אן אללעם נעזעגענעט? מיסטע איהם נישט אן אללען איינען זייגעם הייזען זייגע שרה. זיין פראָמעטס, עדלעם ווייב פעהרלעך? מיט אזהר וואר — ווייא אינזערע חכמים זיל זאגען: דיא אמטע ערלא. שען, דיא זיין צעלט זא פריינדליך דורכלייכטיגט האטטען! דארום זאגען איינע, דער זעגנען איזט דארין בעשטאנדען, דא ק ל י ן ו נ א ר ם אי ה ם נ ע נ א נ ט ה א ט. אנדערע וויי. דער מיינען, דאסס דאס „בבל: דער נאטט זייגער פאכטער וואר. דיא דארום אלס זא נראָסער זעגנען בעשראנקטע ווירד. ווייל דיא אלס פראָמעטס, נאט. טערפ"רכטיגט. נישט קונד דען פאטער איבער דען פערלוסט זייגער נאטטן פראָמעטע. „קין מענש שטירבט, דער אויך נור דיא הלפטע זייגער זייגשע ערפללט געזעהען העטטע.“ אונד דאָך אבי. ראָם אבינו זיל מיט אללען נעזעגענעט געזעגענט זיין? — דאָך. ע. ער וואר מיט אללעם נעזעגענעט; דיעזעס א ל ל ע ס ו י א ר ז י י ן נ ל ו י ב ע, אונד דארום האט סיין וואָרט אן איהם נעגאנגען, קין וואָרט אונד אן דיינעם נעזעגענען. — דער מאנן, דער דורך זיין נאנגעס לעבען הינדורך זא פ"אסם, נאטטעס"רכטיג, וואהרהעטיג אונד אויף אפפערנד גערעכט איהם. האטטע קיינע שאהם צו בערייען, זיין נעזעטסען וואר רוהיג. אבער אין אן זייגעם קראָפטע נאטטע קיין וואָרט. ווייל ער פאן זיי. נעגר אויף מעטה נעלעבט האט: אבצוויאר ער דיך אדם פ"רטט אונד בייא דיינעם אינזעריגן ריכ. טרהטע אללע נעגנסטע דיעטטע פערשאפפען מאָנ. נען. דער נ ל ו י ב ע לעראטט איהן איך. ניכט נעגנן דיא בעשטיטטונג פאפן השית"ב צו טרהטן, אונד דורך צו איבערטטעגעס בעטרויערן זייגער שרה זיינע זוגעזיעדערגעריכט מיט זייגעם שיקזאלע צו אפפענבארען.

יא פ"רוואהר. דער גלייבע איזט דעם פ"אם. מען דער בעטטע זעגנן: זוגען ליידער איבער איהן קאָמסטן, זא איזט דער גלייבע דער שאאם. אן דען ער דיך איזט"רכטיג. ער איזט דיא בעטטע אראָניא אויף זיינעם קראנקנלאגער, אונד דער עגגעל. דער איהן זאגאפט שטערבען, אויף תחת המתים. אויף דיא וויידערבעלעבונג דער מאדטטן האפפען לעדרטט. דער גלייבע וואר עס. דער אינזערעס שאאמפאָ. טער צוריעק, זיך נישט צו פ"רכטען, ווידער פאר דעם טאדע, נאך דאָך דיא רוהבאגעבר. דער דיך איהן דיא טהיערשטיקע הערבלעס. מיט זוילכגען ער דען בונד מיט דעם אללמעכטיגען שאָאם.

איך אונס בעדראהטן בעיהר רוהבאפאָגעל. נייער מיט שאר"פען שנעכטען, מיט שטוירבינגען פערקערן אונד שפטיצונג קראללען, דערען ווייר אונס קוים ערוויהדערן קאָننען. וואס אללעלן ווייר נעגען דיעזע אונטערנעהמונגען? „שאל אבך ודיך.“ פ"ראגע נור דיינען שאמפאָאטער. ער ווירד נו דיר זאגען. מיט

ווייגעם פעטטען נאטטפערטרויען. מיט זיינעם גלויבען האט אברהם דען רוהבאָגעל ווייגגעזאגט. זא מיסטען אויך ווייר אונס מיט דעם גלויבען בעזאָגען. נען נעגנן אונזערע אנגרייפער, נעגנן דיא רוהב. אָגעל. אונד אללע אנגרייפפע ווירדען אן דעם שיל. דע אונזערעס שאאמפאטערס. אן דעם מען אברהם קראפטלאן אבגלייטען?

פאָם לאנדטמאנ.

אם 17.טען ד' מ' וואר איין שאנער וואָרטער טאג, דער דיא שאאדטבעוואהנער צו איינעם שאא. ציע-אנגעג אייגלוד: אללע נאסטען וואָרען זערד לעבראאם. אם לעבראאטטעטען אבער וואר דיא נעגענד אם דא מיזגאנס. ווייל דאָרט דיא דעפ. ורטטען צום לאנדהויזע אונד דיא מאנגאטען אונד בישאָפ אן דאס אבערהיין פ"ודרען אונד נינגען, נאך 6 וואכען דער רוהע פאנדען הייטע ווידער זוטצוגנגען אין בידרען הייזערן שאאטט. דא מאן אבער אויך הייטע איינען קלייגען שקאנדאל אין דער ומגעגנ ערוואָרטעטע, זא דרעגנטען זיך דיא לייטע צום לאנדהויזע אם אויף דען גאללערייען איינען פלאטען צו ערוויישען. דיא מיטטען שקאנדאלע אן דער נייען צייט האבען זיך אם אונס ווידען געדרעהט. אונד אויך דער הייטיגע אללעט איינען דער עהע צוישען ווידען אונד בייסטען לאָגעהען. אונדערע גלויבטען ווידערער, דאס ווערדאוואר צור זטעגנג ער. נעגנן, אונד פאָן אייגנם דעפטיגטען הנייסקאפטל. מענטרס ווערדען ווירד. זא וויא אינמאל ראבאגד דען אן פערדאטט איינער אונדערדאטטן הנדלונג שטעהענדען וואהרדי הנוסבעוועזען האטטע. אבער ווערדאוואר איזט נישט נעקאָممען, אונד דער וואָרט. ווערטטער איבער דיא צוויילעהע איזט אויף מאנאטאר פערשאָבען ווירדען.

אם דאך שטוזאס צו האבען, ווארדע דאס נעזוך דעם נירדערדאאטער אונטערזיכונגסרטטעס מעדיצי איינגערטטן, ווארען ער אם איסלעפטע. ראנג דעם דעפטרטען אנאר ערזטכ. זעגנן ווייגם אטטענטאטעס אויף דען שאאטטאנאוטאם ס"פערט. דאס נעזוך ווארדע דעם אימטיטעפטס-אויסשוטטע אבערגעבען. זא ווארדע נור נאך בעשלאָסטען, דאס דער נעזוטצענטוואָרך אבער דיא נייע אייג. קאָممטעגשטיער אן דיא ייהנע קאָممען ווירד. זא. באלד מאן דאס צווילעהע-נעזוטטיג פערטיג נעמאכט האט (אב טאך אדער לעבענדיג.)

אום מליב דער רעגיערונגסבאָרטיא ווארדע בעשלאָסטען, דאס צווילעהע נעזוטטיג אנצונעהמען. צוויא איסערונגען פעללען בייא נעלעגענהייט דער דאָרטיגען בעראטהונג. דיא ווייר בעריכטען מיטטען. עלעטט פערלאנגטט איינע צווילעהע, דיא דיא נייטטן לייבען שרעטטען, דאס אונס נעראדע זא, דיא וועגן מאן זאגען מאכטט „איינע רעפובליק מיט איינעם קאָניג.“ אייוואנאָ זאגטט, דאס דיא צווילעהע דען אנטי-סעמיטטטן נישט ווהלטאפפען ווירדע: מאן מ י ס ס ע ט ו ו א ס ס ט ה ו ן נ ע נ ע ן דיא פ ע ר ר י ק ט ע ן. ד י א א י ס ל א נ ד ע ה ע ר ו מ ל ו י פ ע ן, א ו נ ד ד א ס פ ע ל ק פ ע ר פ ' ה ר ע ן.

דיא נעטעקנטע אפפאזיציאָנס-פאָרטיא איזט נעגנן דיא צווילעהע. דיא איסערטס לינקע ווידער פיר נאך נעגנן. פיר דיא אנסטטטטעטע-פאָרטיא ווירד אנאדי דען אנטראג שטעללען. דיא זאגט צו פערזאגען. דאס הייטט צו פערשיעבען אויף בעס. סערע צייטטען.

פאָן אללען זייטען.

דיא רעוואָלוציאָן אין סערביען איזט זא פיעל ווייא גענגצליך בעענדיגט. דער קאָניג מילאן אונד זיינע מיניסטער האבען דיא זאך נאנץ אנדערש נעמאכט, אונד מיט נעוואלט דער וואפפען דיא רע. בעללען אנגעגרייפפען, זא דאס אויך בלוט נעפאללען. סען איזט. הייטע צו דיא פיהרער טהיילס אין גע. פענגנטטטן. אים דעם דיא פאר אין פריינגעריכט נעשטעללט ווירדען אללען, בהיילס האבען דיא זיך אבער דיא נרענצע נעפאלגטטטע, נאך בילגאָרייען, רומטעניען אונד רוסלאנד. דיא בעוואפפנעטען, דיא דארט ציעלליכט נעזוכט האבען, זינד אין בולגאריען אונד רומטעניען עטטוואפפנעט אונד אינטערנירט ווארדען; דאס הייטט, עס איזט אהנונג אין אָרט אונד אונזע. ווען ווארדען, פאָן וואָ זיא זיך נישט עטפערנען דירפען. פיר אהנדע בעדרפנטטטטע זאָרגט דיא דאָר. טיגע בעדרעהונג.

דיא עטפאָרונג איזט צו נאהע אן אונזערען גרענצען נעוועזען, אלס דאס אונזערע רעגיערונג דיא עטטע רוהיג בלייבען קאָننען. אטטנאָרייה-אונגארן ווار בערייט, דעם סערבישען קאָניג הילפע צו לייסטען, ווענן ער נישט זעלבסט שאארף נעגנן גע. ווענן ווערע. אויף דיעזע הילפע האבען קאָننען קאָניג מילאן אויך אימטער רעכנען. זא לאנגע ער זיך נישט דען רוססישען אינגעגנען דעם פאנסלאוויסטטטן ער. נישט.

מאן וויים עס יעטצט זעהר גוט. דאס דיא אונ. רוהיג הוהרך דיא העטצערייען דער פאנסלאוויסטטן אונד דורך רוססישע רובעל נעמאכט וואר.

פ ר אָ נ ק ר י ך דאס צור אבווענב. לונג ווייערער אין אטטנטאט שטאטטגעפונדען. אין דיא קאנצלייא דעם מיניסטערס פערדי קאם נעם. ליך אין 18.-יעהריגער מאן, אין עלזעטטס, אונד פ"אנטע נאך דעם מיניסטער. דער סעקרעטער זאנ. טע אדם, דאס ער יעטצט נישט צו הייזע דיא, וואָר. אויף ער זיך אויגגערטטט. אבער באלד דארוף שטערצטע ער ווידער הנין מיט איינעם רעוואל. ווער אין דער האנד אונד שריע. ער מיט מיט דעם מיניסטער שפ"עכען. אין מהרר שטעהער פאטטע אדן בייס אינטע אונד בעוועלטיגטע אדן, ער נע. שאאנד. דאס ער פאָן דען קאָممטטטטען אין ליללע נעשיכט ווארדען דיא. דען מיניסטער צו טאָדטען. דער יעכסטיגע רעיוואלווער ווار שארף נעלאדען. אויך האטטע ער אייגע מעגנע פאטראָנען מיט נע. האָممטע בייא בייא זיך.

ד ר י י ט ש ל א נ ד מעלדעט מאן דיא אבריייטע דעם קראָפ-רינגען נאך מאדריד. אין דעם קאָניג פאָן שאאנען פיר זיינען בעזוך בייא קאיזער ווילהעלם אייגע נעגעגנוויזטע צו מאכען. אין פ"אנגן. ריינ דיעהט מאן דאס נאטטירליך נישט נערן. אונד דיא פ"אנצאָזישען ציטטנגען הטעצען דיא שאאנ. שען רעפובליקאנער. זא דאס מאן פאָן דיעזען אדער דען פ"עדען אין שאאנען וואהרגנגען פ"אנצאָזען אייגען אונליבבאטטען אויפרוהר בייא דער אנגנטטטט דעם דייטשען פ"רינצען בעפ"רכטעט אונד דארום דען אָרט נעדיגט העטט. דיא רעזולטאט פאָם שטעט אנס לאנד שטיינגן ווירד. נעגענוערטיג ווירד דער פ"רגיגן שאָן אן אטאלייען זיין. דיא ער זיך בייא דעם קאָניג הוטבערט אייגען טאג אונד אייגע נאכט אויפ. האלטען ווירד.

אין ר ו מ ע נ י ע ן האט זיך דיא אפפענב. ליכע מיינונג זעהר גבעבטطططططط

• (האלענדישע רעליגיאָנס-פריהייט.) זיט אוראלטען צייטען ווארען דיא האלענדער זעדר פריידענינג גענגען אונס יודען. דיא רעגיערונג לאנדעדע אונד אלע בעדאר. דען זינד עס ביז אויף דען היטיגען טאג. זא האט דער קריעגסמיניסטער פאן אינגענגס אנטריעב דיא יידישען זאלדאטען פאן 21 ביז 25 אקטאבער. דאס איזט איבער הושענה רבה. שמיני עצרת אונד שמחת תורה בעזולדיכס.

פערלאָזונג

דער אונג. „ראשתא קריינ-לאוי.

(פאר־זעטצונג.)

									סע׳
									נו׳
									אל׳
4727	45	100	5927	76	25	7013	82	25	
4746	54	25	6167	15	25	7025	71	25	
4761	57	100	6188	36	25	7242	86	50	
4891	37	50	6333	46	25	7325	60	25	
4970	12	50	6386	76	100	7330	54	25	
4980	62	25	6392	79	25	7441	88	50	
5013	83	25	6424	16	50	7481	18	100	
5111	69	50	6487	90	25	7539	24	25	
5114	74	500	6514	14	50	7550	1	25	
5122	94	50	6670	11	25	7551	34	25	
5152	46	50	6680	60	50		57	25	
5283	95	25	6681	54	50	7560	50	500	
5301	17	25	6693	91	50	7619	2	1000	
5347	76	100	6714	25	100	7651	11	25	
5358	98	25	6737	19	25	7689	10	100	
5427	32	100	6776	61	50	7697	35	25	
5434	63	25	6786	49	25	7816	56	50	
5461	27	50	6805	49	50	7887	73	25	
5507	11	25	6833	11	25	7930	7	25	
5526	69	50	6837	26	25	7956	26	50	
5640	91	25	6873	62	25				
5652	57	25	6880	90	25				
5809	82	500	6998	15	100				
5830	37	25	6999	2	500				

פערנער נעווינגען דיא אין דען סערין: 4382 3039 3807 6270 6115 5118 4197 ע״ז 6 פל׳.

בריעפקאסטען דער רעדאקציאן.

הערן מ׳ אבאאם נייי-אשואר. בייא לאוין, וועל-כע אין סערין אונד נוסטרן איינ עשאילם. מיסטין, וועגן איינע סערין נעצאנגען אונס — אללע נוסטרין פאן דיזער סערין, וועגן נוסט איינע נאאסטרין, וועגנסטענס מיט דעם קליינסטין מרפסלי-נעצאנגען ווערדין. בייא דען ראבדן קרייצאוגן אונס אבער אין אנדערע שעיליסלאן: עס ווירד נעמליך צו יעדער סערין איינע נוסטר נעצאנגען, דיא אנדערען נוסטרין דיזער סערין נעווינגען נעסט. יעדאך ווערדען בייא יעדער צעהנטע דיזער לאנד 7 אבאר-וזא-ציאנס-סערין נעצאנגען. פאן וועלכען אללע 700 נוסטרין יי 6 פל׳ נעווינגען, ווערענד דער קופאן וויישט שעילם. דיעזע 7 סערין שטעהען אולעמצעס אים היישיגען בלאטטע.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאך פראסאמר נאאנד אונס אמעריקא נייי-פערבעסערטע **עלאסטישע ברוסבאנד** פאן פאלליס-צער, וואוהל פיר הערען אלס אויך פיר דאמען אונד קינדער; זעלבען איזט אהנע פעדערן אונס יידנען נומט קיינפלץ קאנשטוארס אונד האט דען צווק, דאס עס בעלעסט דיא פרגאלשטעסטן בריכע אין קרצעסטער צייט אין דיא נליינע לאנע ברייזע.

פרייזע: אינגאמבע פאן 6—7 נולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 נולדען. פיר קינדער אונס דיא האלבע ביל-ליגער.

נאכסטס לאגער אין מוסטר-שעיפצען, לופס-פאלסטערן, בעפס-אינלאגען, נומס-שעיפסען אונד אללע נומ-וואארען-אריטיקעל. — בייא בוכבינדערן בייסטע אנזוגע-בען אב בركسס, לינקס אדער דאפפעלט, זא אויך דיא לייבווייסע.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist.
Budapest, Franz-Deákgasse.

קיין לוננענלייידען מעהר!!

דיא א׳ שארוס שען אמעריקאנ׳ הילליישער עכסטראקט ברוסאמטלל נענען הוסטען, דיי-ערקיים, אסטהמא, קראמפף אונד קיכהוסטען אונד יעדעס לונגען-ליידען ווערדען בעסעסען עפפאהלען. דא דיעלי-בען בייא פיעלען פוזונדען ליידענ-דען ווארטע נעווירקט האבען, אונד לייענען פוזונדע פאן אפטעסטע צור אינזיכט פאר. — פרייז פיר קראנען 20 קר׳, 6 קראנען 1 פל.

טעקלף אפטעערענונג.

פיינער א׳ שארוס שען אמעריק׳ הילליישער עכסטראקט ברוסטסירופ פיר שווערקראנקע וואכענרינען אונד קלייגע קינדער פאר וואוהלשמעקענדע דזר בייא קיכ-אונד קראמפפהוסטען. פרייז פיר פלאשע 50 קר׳. 6 פלאשען 2 פל׳ 50 קר׳. — צו האבען אין יעד אפאטהעקע אזוזע פאן מאראק, בודאפעסט קאנזאמפטע נו׳ 12, א׳ שפרייס וואסאנגאסע 16, אונד אין אללען אפאטה-קען דעם לאנדעס. — ווערדער-ליעפיעראנטען.

לאטעריע-ציעהונג פאם 14. נאוועמבער.

סרעאג	29	90	70	58
לעמבערג	9	77	79	13
העימאנשטאדט	34	67	79	47

פערענטווארטליכער רעדאקטער:
יקותיאל הלוי לעדערער.

פרוכטפרייזע דער קארנהאללע פאם 14 נאוועמב.

| | | | | | | | | |

איינע רייזע בײַ אמעריקע וואגען זאללטע. — אל־לעזאללס ערזעהט מאן דיעזעס נײַע־רײַנס, וויא זעהר בעהוטזאם מאן מ׳טו דעם אנקויף פאן ראטע־בײַשפיל זײַן מוס!

• (פערבאם אנטי־סעמיטי־שער שרי פטען אין דער לע־וואנטע.) אי נאשהד, דער נײַע־ראנגנטע גע־נעראל־אנוערנער פאן סטרנא אין דער לעוואנט אדער קלײן־אזיען האט אן אללע אפטעמטער דען בעפעהל ערגעהען לאפטען. קײנע אנטי־סעמיטישע צײטונגען אדער בלאשערען צײר פערזעהונג אנצו־נעהמען, וא דיא בעלײדיגונג איינער אנערקאנטען רעלײגאן נעזעטצלעך בעשטראפט ווירד. עס קאנ־טען מאכבע „צײטליזירטע“ לעגערד פאן דען „אנ־צײטליזירטען“ טירקען עטוואס אזלערנען!

• (דײמאנן אונד וואי.) דער וואקערע פערבהיידיגער דײמאנן האט דען וועגען זײנען פארטערונגען בערלינער־ראנגען. נעזוהנזעגען זי־בערהיים־קאמ׳סטער וואי צום דזעלל נעפאר־דערט. דיא אינגאלאסונג האצו וואר. דײנל וואי דען מאבלעטש זעהר אנגעזעהענען נעשבעזעטצער אנדרעאס קאללאי פראגטע, וויא ער זיך מיט דר׳ דײמאנן אפפעטצלך ערהען לאפטען קאנגע? קאל־לאי גינג צעמלך מיט דײמאנן שפאצירען, וואהר־שײנלך ווײל ער פאן אײנער נעזעלדלשאפט מעהר ערגעגנען האטטע. אלס פאן דערזעלבען וואהרן, דער זאן אפט שאן אין אונטערוזונג נעשטאנדען איזט.

• (ארבײטערוהען אין קיעוו.) אום קיעו ווירד פאלגענדעס בעריכ־טעט: אן פאלגע אליינע. אין דען לעצטען מאנען אן נאהעזו זעמטליכען נראסען אבערקען אים־געבראכענען ארבײטער־שטרײקס מיטטע בעדײס אונטערדרײקונג פאן אינ־זהען וויעדערהאלט מיל־טער אינשרײטען.

• (אלטע מצבות.) אין פרײזאך אין קרעטהען זינד 2 אלטע מצבות אים נאראטן דער פראבאטא (יאהנזטיין) דער נײטסרײבקײט) בע־גראבלדן. דיא אײנע אויף דען קבר דער שרה בת ת׳ יצחק אים דעם יאהרע מיה (1358). דיא אנדערע אויף דעם קבר דעם בחור יוסף בר׳ יוסף פרוס. — דער אבשעד דעם לעצטענגענאנטען וואר אײן רב, דער אים יאהרע 1533 נעשטארבען איזט. אונד 110 „אהרע אלט נעוואהרדען. דיא אײנע מצבה איזט אל־זא 525, דיא אנדערע 350 יאהרע אלט.

• (שטאנדרעבט.) אין דען קאמטא־

דאס דיא יודען פערפאלגט. בערײבט, פערטרעבען אונד מיט פײער אונד שווערט פערנײכטעט. אײך אין דער נײגען צײט דזיערן דזעזע נאטטאזאלען קומטטען פאלס: דאס דאזיגע דזעזע נאטטאזאלען אויף, צו אהרדעם פרהערען, אײנאבטען גלײבען צו־ריקצוקעהרען, דיא דרײנאטטהײט אבצושאפפען, אונד דך צו דזעם אײנע אײנזיגען נאטטאט צו בע־קעמפען, דען דיא יודען אבעבעטן. דאנן מאנען אויך דיא יודען אהרע אײסערען צערעמאנען אבווײ־פען, אונד נור דיא מונגערדען אבען, דיא אהרע לעדרעם פארשרײבט. אויך מאנען זיא גלײבען, דאס דער משיח שאן נעקאמטען איזט, דאנן ווערדען דיא יודען אונד בראכטען זא בײדער מיט אײנאנדער לעבען אונד עס ווירד קײנע יודען מעהר פערפאלגונגען מעהר געבען! — זא ווײט שפרײבט דער דר׳ וו׳ שואלב. דר האט מיטגעטעלט, דאס מאן הײ־טע ווײט וועגנער דיא רעליגאן דער יודען. אלס אהרע פערזיכטען, צו ערוועבען אונד צו אללעב צו טונען פערפאלגט. דיא צערעמאנען אבער האב־בען דאס יודענטהום דורך דיא נרעזאכטטען פער־פאלגונגען בעגלײטשט אונד צוזאמטענגעהאלטען, אונד ווײר קאנגען קײנען עוקן דאפאן נאכלאסטען.

• (אײן אפטבראוה.) אן קלוזענבורג וואר עגדע פארגען מאנאטט אײנע מערקווירדיגע תחונה. דער חתן, ר׳ פרץ שטײן הײראטעטע אם 75־טען יאהרע זײנעם לעבענס דיא כלה אאנז אײזענבערגער, דיא נאך אם 3 יאהרע עלטער, אלזא 78 יאהרע אלט איזט. דיא גמרה זאגט מ׳טו רעכט: וועגן מזיק ערשאלט — מאנצאטטען אנד אנדרע אלס — אם מערבען פאן 6 יאהרען — דיא פרוא מ׳טו נרוזע האארען.

• (שטאקער אין לאנדאן.) נאכדעם עס שטאקער נײכט גלײנגען אזוי. אם שטאדט־הײזע (מאנשאנהאוז) פאן לאנדאן אײנען פארטראאנ־צו האלטען, זא האט ער דך אײנען זאאל ערהונגען, אום נײכט דיא שאדדע צו האבען, זײנע פערטיג־רעדע אונגעבראכט נאך בערלין צוריקצוברײנגען, ער דעקלט אבער דאס דיא פערערען בעגטען, דענן עס ווארען אים נאכצען נור אײנע נעזעללען נעקאמטען, דא אר אײנגעלאדען האטטע. אם זײנע מאצארכטשײשען אנזטטען צו אײסערן. פאר אללעם אבער לײנגעטע ער, אײנען אנטי־סעמטישען פער־אײנע אנצונעהארען, וואריך מאן אדם צורוק־לײנגער!“ — אלס ער אבער פאן דעם פארשראאנ־שפאר, דען קאזער ווילדעלם ווענען פערזארגונג

ליך דיא פהיר, אונד דער דײנגסטען דער פרעם אונד דיא פרעסען לאקאלזײטן.

„פהם,“ אנטט דער פרעם. „דיא פרעסען וויגטט אײרע צערעטאנען קנגנען צו לערנען. דזא האטטט דאך נכטט אנגענען?“

„ווײר בראכען וואהל נכטט צו פרעכען, דאס פהם נכטט דאנגנען האטטט. דער פרעם אונד דיא פרעסען נאכטטען אן טשטיל אלאטטן, אלס קראנזל אײנאנדער. דעם־טע דיא בײנאנדע דיא אײנגעגנגען וו׳ווטטשטטטעל אללען לאפטטען.

„קראנזל,“ דזיקט אײנער אנד־ערע, „ווײטטה, וועלכע דאטטע הערע אונט ווידדע־פאהרען אזזט?“

קראנזל שטטעללטטע דיא וו׳ווטטשטטעל אזזף דען טיש אונד פרעבטיגטע דיא אן שטזף נור קאנגנטטע.

„ווער ווד דענן דזיטע צווזזא אנגען קאנגנטטע?“ פראגטטע דער פרעם אונד דזיטטע אנגען.

„דאס פהם ווארטט דיא פרעם אנטטווארטטע אנגטטט.

„דיא אזך ווארטט אונד־ערע,“ אנטטווארטטע פהם, „דיא אזך אײנגעלאדען האטטע. דאס פרעם מיט אונט צו דזיטען.“

„וזזא שאן,“ אנטטע דזיא פרעסטען אן פראנצאזזיטטע שפראכטע. „דזיטטע אזטטען פרעדען דענגען דזיא נוטטטט צו־ווזזיטען.“

„וו׳אללען ווזר אן דעם מאהלע טהזיל נעהטטען?“ פראגטטע דער פרעם אונד דזיטטע שפראכטע.

דזיא פרעסטען נאכ אזזדע אזזטטשטטטונג.

„וזזנגן פרזזא קראנזל,“ אנטטע דאדזזף דער פרעם. „אם פהר אונט צוזזזא אן עטטטען דזאס, זזא מאכטטע ווזזר אזזדע אזזטטאנדע אונד אזזטטע אזזטטאלטטע אונד אזזדע אזזטטאנדע אזזטטע אזזטטאנדע אזזטטע אזזטטאנדע אזזטט

ראל אונד שפעטער דער מיניסטער ביאסינגן און ווען בעזוכע זעמאכט האבען, דארטן וואוינט אויך בראסאנען אים לאנדטאגען אום אויסקוקפן בע־פאנגען. וואס דיעזע זייטע בעדייטען זאלל ? דיעזער ערקלערטע דען בעזוך פון אינען פ־יינדשאפטלי־כען, מיט דעם מאן בעזוייזען וואללטעש. דאס דוסע־נען זיך ניכט פאן דוסאלדאר אלס ווערקציי ברוי־כען צו לאכטען ווערדיג, אום נעגען דער דעגרעי דעס באלקאנס, אדער נאר נעגען אסטערייך־אונגארן פינדלעך צו האנדעלן, רוסציגען, אנטעע ער, ווילל זיינע זעלבסטשטענדיגקייט בעוואהרען, אונד דארום שליעסט ער זיך דער מיינונג אסטערייך־אונגארנס אונד דייטשלאנדס אן, דיא דען פ־יינדען איירראאס אויפ־עכט ערהאלטען וואללען. דאס פאלק איזט פראה, דיא דייטשונגען לאן צו זיין, דיא רוסציגען אום־מער מיט אסטערייך־אונגארן האנדעלן, עס וויל פ־יינדען!

פערשיעדענע נייאנקייטען.

• (אודיענצע.) אונזער קאנג איזט בעריישט אין נאפאללא צו לעגנזעהן אייפנאהל־טע איינגעראאפען אונד וועדד פאן דא יעדען דאנ־נערסטאג נאך פעסט קאמען. אום דיעזע אללדג־מיינג אוידיענצען צו ערמעגלילען.

• (שלום דער דעלעגאציאן.) דיא דעלעגאציאנסמיטגלידדער בעגעגדט. וויא אונזערע לעזער וויסען, וואר דער הייס־בערא־מחונג־קונגשאפט דער אויסזיכט איבער דיא גע־מיינזאמען אינטאבען אונד איינגאהמען פון דאס יאהר 1884. אנפאנגס האט עס נעדיטען, דאס אונ־זערע נעמיינזאמען אינטאבען אים נעכסטען אדרעע 118 מיללייאנען באטראגען ווערדען. דאך האבען אונזערע הערען דעלעגירטען פאן דיעזער האהען סוممע דרייא מיללייאנען אבגעראבדעלט. אונד זא ווערדען אונזערע נעכסטעהרייגען נעפרינזאמען אים־גאבען נור 115 מיללייאנען בעטראגען. ווייטדעס דיא דעלעגאציאנס־בעשטענדען בעשטעהען, וויא נאך קיינע זא רוהיג אבגעלעבט, וויא דיא הייערייג דעשטונג. דער נרונד דיעזעס רוהיגען פערלאופס דער דעלעגאציאנס־וויטצונגען לייגט עבען אין דער רו־היגען צייט. בייז יעצטעז האט דיא אבגיאיג בע־דעטצונג דיא געמעהרט זא ווערד אפטגרייפנג, יעטצט אבער איזט אויך אין באכנונג אונד דער הערצאגווינא ש